

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**İSKENDERUN KÖRFEZİ
BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU**

1. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN KONUSU:

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 25.03.2021 tarih ve 1253667 sayılı yazısı ile İskenderun Körfezi Bütünleşik Kıyı Alanları Planı sınırlarında bulunan, Tarım ve Orman Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlar ile mutabık kalınan su ürünleri yetiştiricilik bölgelerine ait sınırların gönderildiği belirtilmekte olup söz konusu sınırlar ile 08.10.2015 tarihinde yapılan plan revizyonu kapsamında Bakanlığımıza iletilen itirazlar İskenderun Körfezi Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kapsamında değerlendirilmiştir.

2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI:

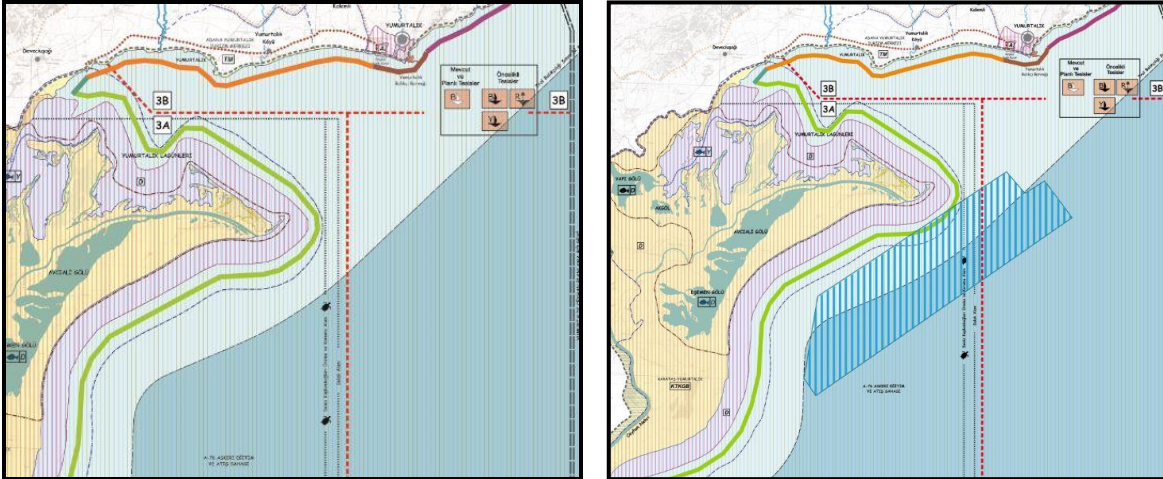
Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 25.03.2021 tarih ve 1253667 sayılı yazısı ile iletilen ve ilgili kurumlar ile mutabık kalınan su ürünleri yetiştiricilik alanları ve 08.10.2015 tarihinde yapılan plan revizyonu kapsamında Bakanlığımıza iletilen itirazlar incelenmiştir.

İskenderun Körfezi Bütünleşik Kıyı Alanları Planı Hükümleri içerisinde yer alan “**5.1.10. Bu plan, Bakanlıkça 5 yılda bir yapılacak değerlendirmeler doğrultusunda revize edilebilir. Bununla birlikte, değişen veriler veya uluslararası anlaşmalar, ulusal ve bölgesel düzeydeki strateji belgeleri, master planlar gibi bu plana dayanak oluşturan belge ve üst ölçekli planlarda değişiklik olması durumunda veya ulusal güvenliği tehdit eden unsurların ortaya çıkması veya afet olaylarının meydana gelmesi veya ekosistemde meydana gelebilecek bozulmalar gibi öngörülmemen durumların oluşması halinde 5 yıl gözetilmeksizin planda güncelleme yapılabilir.**” hükmü doğrultusunda, bahse konu kalınan su ürünleri yetiştiricilik alanlarının planda gösterilmesine, itirazlar kapsamında iletilen talepler ve sehven yapılan hataların düzeltilmesine ilişkin İskenderun Körfezi Bütünleşik Kıyı Alanları Planında düzenleme yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda;

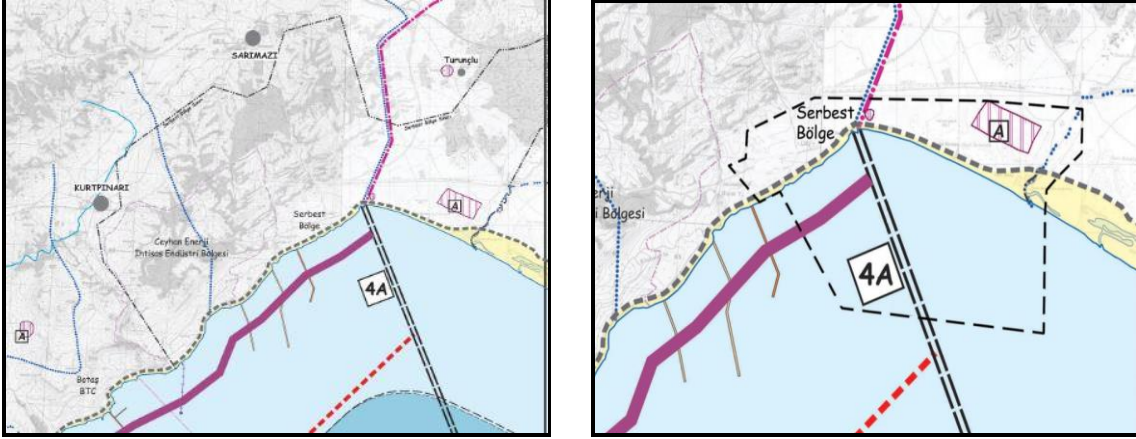
1-Plan paftaları üzerinde aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

3 YUMURTALIK PLANLAMA BÖLGESİ

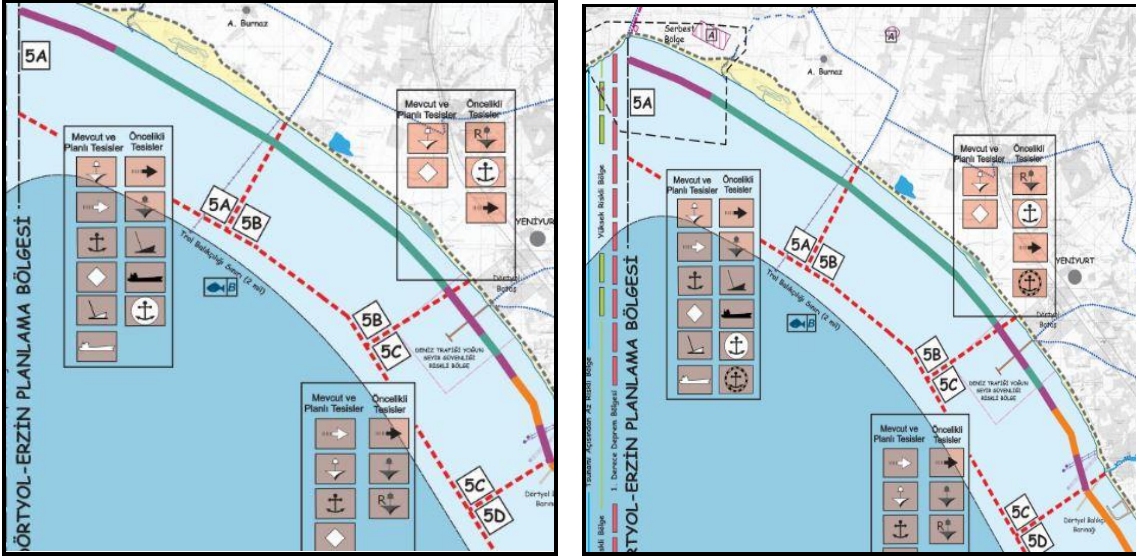
Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığınca mutabık kalınan Su Ürünleri yetiştiricilik Alanı eklenmiştir.

4 YUMURTALIK-CEYHAN PLANLAMA BÖLGESİ

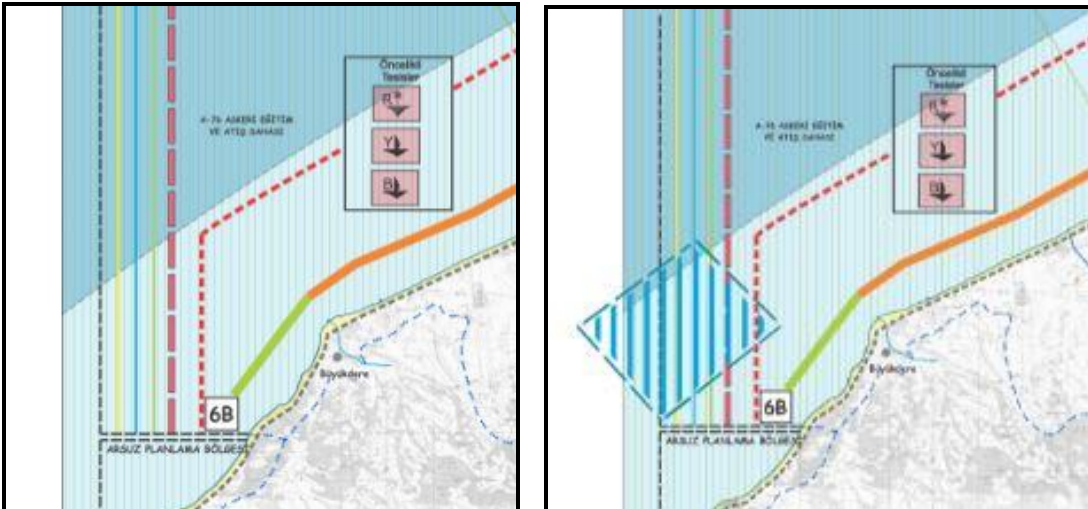
27.02.2010 tarih ve 27506 sayılı resmi gazetede yayımlanan 01.02.2010 tarihli ve 2010/101 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla sınırları yeniden belirlenen Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi sınırı güncellenmiştir.

5-DÖRTYOL-ERZİN PLANLAMA BÖLGESİ

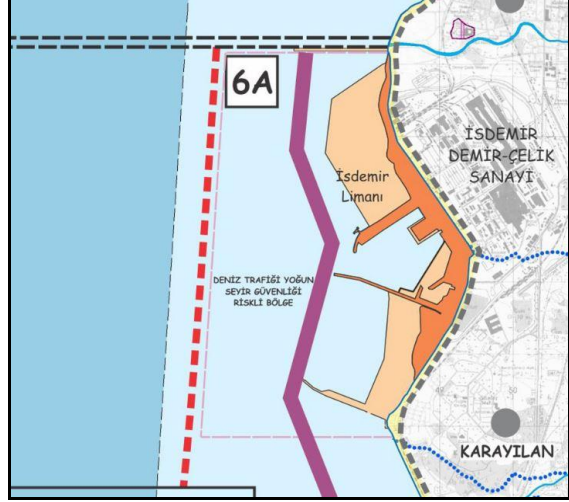
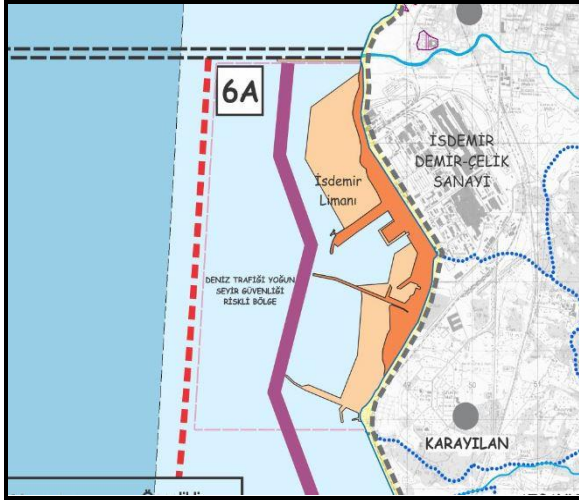

Liman Toplaştırması sembolü eklenmiştir.

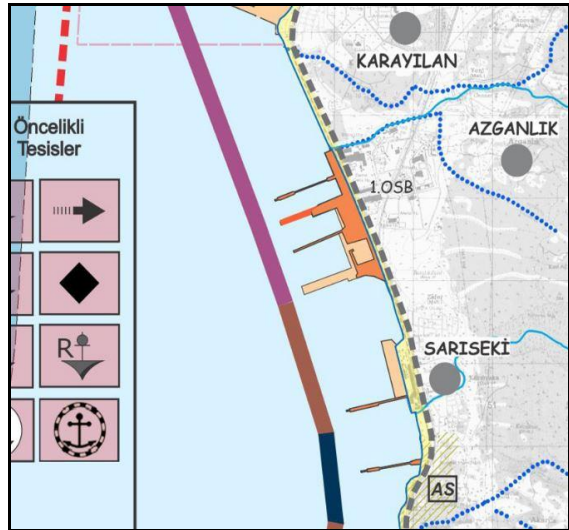
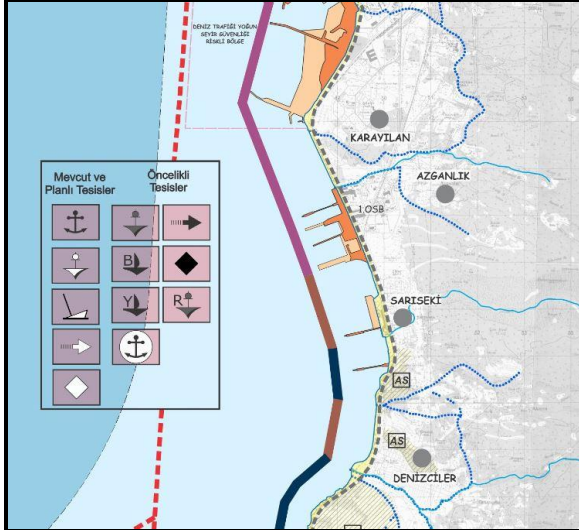
6-İSKENDERUN PLANLAMA BÖLGESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünce iletilen Su Ürünleri yetiştiricilik Alanı eklenmiştir.

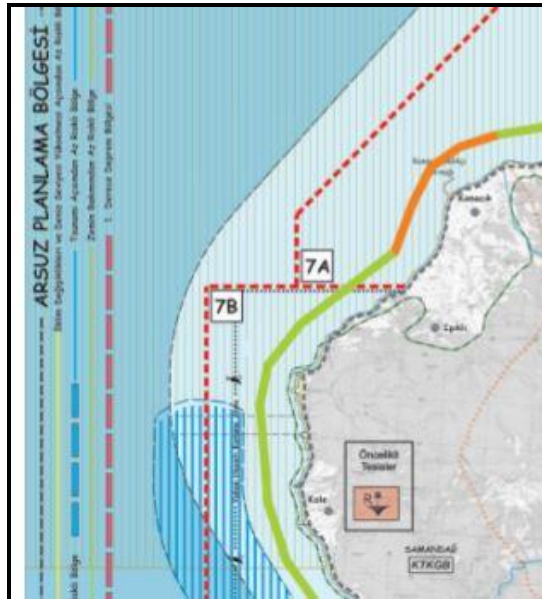
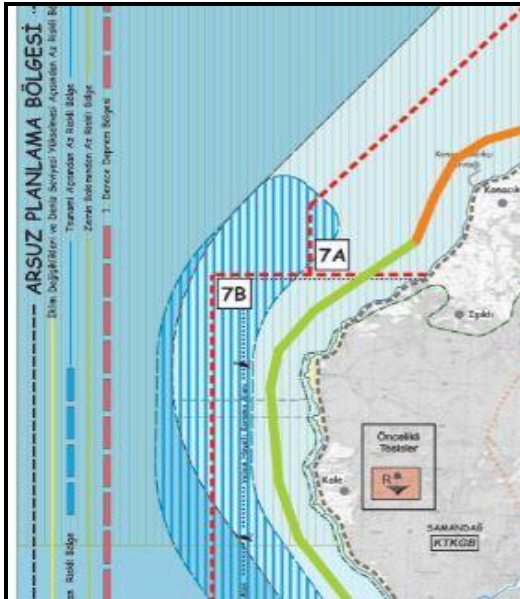

İSDEMİR İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.'nin talebi üzerine liman dolgu alanına ilişkin güncelleme yapılmıştır.

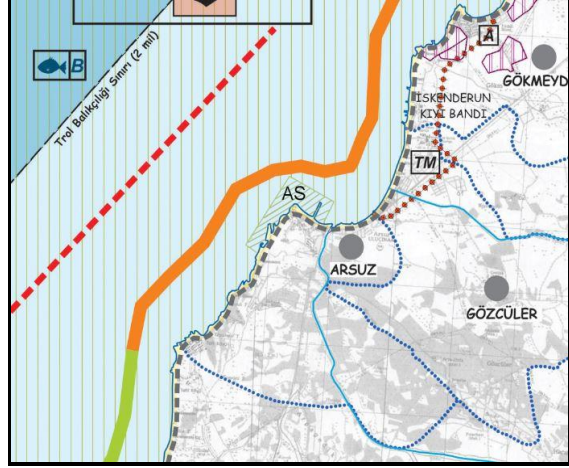
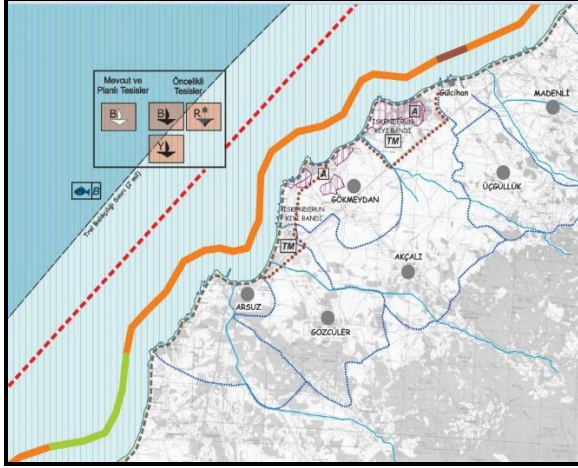

Liman Topulaştırması sembolü eklenmiştir.

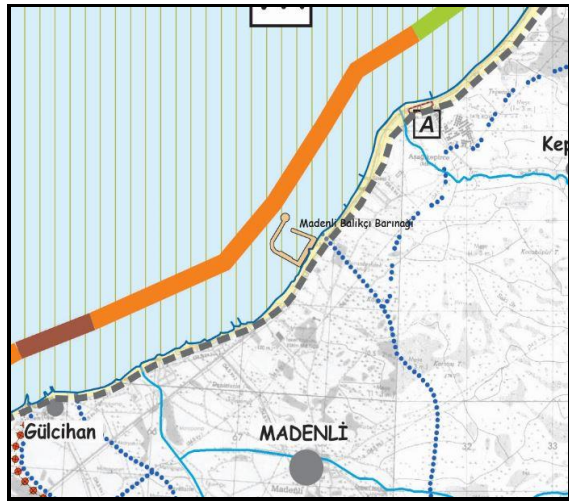
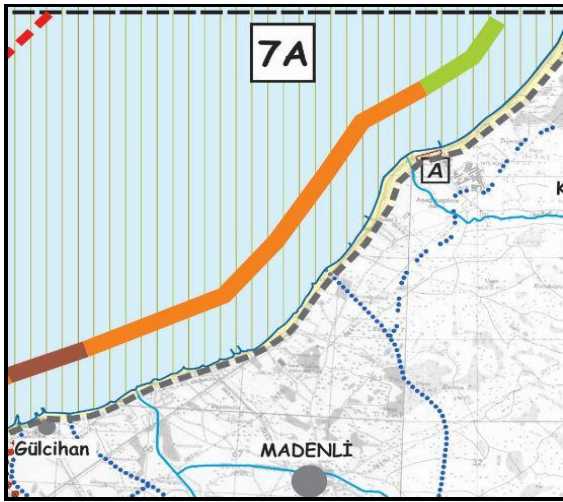
7-ARSUZ PLANLAMA BÖLGESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne iletilen Su Ürünleri Yetiştiricilik Alanı eklenmiştir.

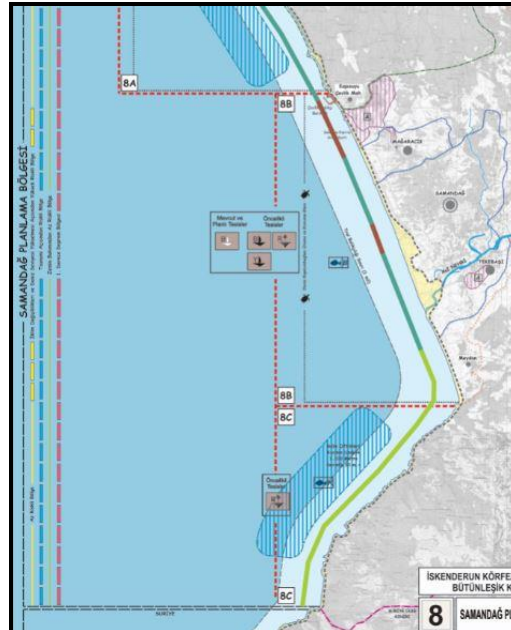
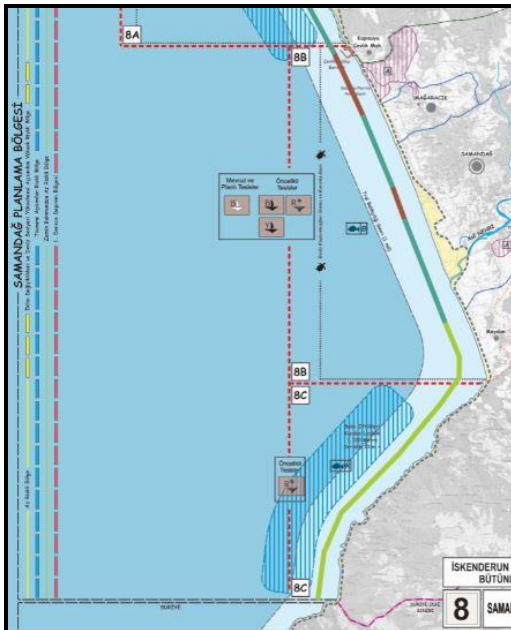

Arsuз Belediyesi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün talebi üzerine, Arsuз merkezde yer alan Askeri Alan plan üzerinde gösterilmiştir.

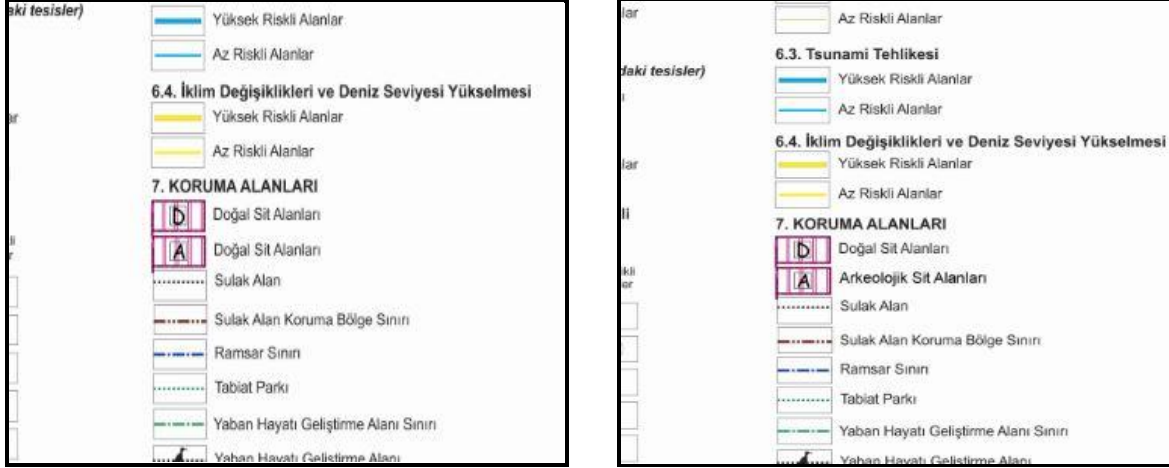
Arsuз Belediyesi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün talebi üzerine, İmar planı yapılarak onaylanan ve inşaat yapım aşamasında olan Madenli Balıkçı Barınağı plan üzerinde gösterilmiştir.

8-SAMANDAĞ PLANLAMA BÖLGESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne iletilen Su Ürünleri Yetiştiricilik Alanları güncellenmiştir.

LEJAND PAFTASI

Arsuz Belediyesi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün talebi üzerine, Lejand paftasında doğal sit alanı olarak belirtilen arkeolojik sit alanı gösterimi düzeltilmiştir.

B- Plan hükümlerinde aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

- 1- “Kıyı Danışma Birimi: Kıyı yapıları şemasının hazırlanması, uygulama sürecinin kolaylaştırılması ve yönlendirilmesi amacıyla Valilik başkanlığında; Büyükşehir ise Büyükşehir Belediyesi, Plan sınırları içerisinde yer alan belediyeler, Defterdarlık, İlgili Merkezi Kurumların Taşra Teşkilatı, Deniz Ticaret Odası, Liman Başkanlıkları ve Valilikçe uygun görülen sivil toplum ve meslek örgütleri ile üniversitelerin ilgili bölümlerinin temsilcilerinden oluşur.” tanımı, anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla “**Kıyı Danışma Birimi:** Kıyı yapıları şemasının hazırlanması, uygulama sürecinin kolaylaştırılması ve yönlendirilmesi amacıyla ilgili Valilik başkanlığında; Büyükşehir ise Büyükşehir Belediyesi, Plan sınırları içerisinde yer alan belediyeler, Defterdarlık, İlgili Merkezi Kurumların Taşra Teşkilatı, Deniz Ticaret Odası, Liman Başkanlıkları ve Valilikçe uygun görülen sivil toplum ve meslek örgütleri ile üniversitelerin ilgili bölümlerinin temsilcilerinden oluşur.” şeklinde güncellenmiştir.
- 2- Genel Hükümler başlığı altına “**5.1.16.** Plan kapsamında ihtiyaç olması halinde rekreasyon ve kıyı koruma yapıları (mahmuz, dalgakıran, mendirek, kıyı duvarı vb.) ilgili mevzuat kapsamında yetkili/ilgili idarece değerlendirilerek yapılabilir. Bu yapılar amacı dışında kullanılamaz.” hükmü eklenmiştir.
- 3- “**5.3.3.** Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği’nce yayınlanan “Kamu ve Özel Sektör Tarafından Yapılacak Stratejik Önemi Haiz Tesislerin Belirlenmesinde Uyulacak Esas ve Kriterler”de belirtilen hükümlere uyulması zorunludur. Ayrıca, Petrol rafinerileri, petro-kimya kompleksleri 5000 varil/gün ve üzeri ham petrol, 500000 metreküp/gün ve üzeri doğalgaz ve doğal karbondioksit üretim tesisleri, 10000 metreküp ve daha fazla kapasiteli petrol ana/tali depoları, 18 inç ve üzeri çapta ham petrol boru hatları, 25 bar ve daha büyük basınç sınıfındaki ana doğalgaz iletim boru hatları, doğalgaz yer altı depolama tesisleri, akaryakıt depolama tesisleri, akaryakıt boru hatları ve karbondioksit ana boru hatları ile LPG/LNG depolama ve gazlaştırma tesisleri ile 10000 DWT (onbin Dead Weight Ton) ve daha büyük gemilerin yanaşabileceği iskele, liman ve geri dönüşüm tesisleri Birinci Derecede Stratejik Önemdeki tesisler kapsamına girdiğinden dolayı öncelikle Genelkurmay Başkanlığının olumlu görüşünün alınması zorunludur.” hükmü, hükümden yer verilen detayı bilgilerin ilgili kurumca belirlenmesi gerektiğinden “**5.3.3.** Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği’nce yayınlanan “Kamu

ve Özel Sektör Tarafından Yapılacak Stratejik Önemi Haiz Tesislerin Belirlenmesinde Uygulacak Esas ve Kriterler”de belirtilen hükümlere uyulması zorunludur.” şeklinde düzenlenmiştir.

- 4- “5.4.1. Kıyı alanlarındaki ve yakın çevresindeki sulak alanlar, nehirler, deltalar, lagünler ve benzeri su kaynakları korunacak, zarar görmüş olanlar onarılacaktır.” hükmü, anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla “5.4.1. Kıyı alanlarındaki ve yakın çevresindeki sulak alanlar, nehirler, deltalar, lagünler ve benzeri su kaynakları korunacak, zarar görmüş olanlar ilgili idaresince onarılacaktır.” şeklinde güncellenmiştir.
- 5- “5.5.3. Planlama Bölgesinin tamamı deprem tehlikesi, zemin riskleri, tsunami tehlikesi, iklim değişiklikleri ve deniz seviyesi yükselmesi gibi doğal tehlike ve riskler yönünden hassas bölgelerden oluşmaktadır. Bu alanlarda uluslar arası anlaşmalar dahilinde belirlenen ölçütler dikkate alınması ve Planda yapılması öncelikli olarak belirtilen kıyı yapılarının planlarında, coğrafi, doğal ve ekolojik özellikleri de dikkate alan konuya özgü plan hükümlerinin yer alması ve bu hükümlere uyulmasında ilgili idareler gerekli tedbirleri alınması zorunludur.” Hükmü, anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla “5.5.3. Planlama Bölgesinin tamamı deprem tehlikesi, zemin riskleri, tsunami tehlikesi, iklim değişiklikleri ve deniz seviyesi yükselmesi gibi doğal tehlike ve riskler yönünden hassas bölgelerden oluşmaktadır. Bu alanlarda uluslar arası anlaşmalar dahilinde belirlenen ölçütler dikkate alınması ve Planda “Öncelikli Tesisler” olarak belirlenen kıyı yapılarının planlarında, coğrafi, doğal ve ekolojik özellikleri de dikkate alan konuya özgü plan hükümlerinin yer alması ve bu hükümlere uyulmasında ilgili idareler gerekli tedbirleri alınması zorunludur.” şeklinde güncellenmiştir.
- 6- “5.7.2. Liman, yat limanı, barınak, iskele, gemi inşa, bakım ve onarım tesisleri vb. deniz yapılarına ilişkin yapı ve tesisler ile kıyı ve deniz alanındaki dolgu düzenlemelerine ilişkin teklifler, bu planda öncelikli olarak belirlenen alt bölgelerinde gerekli teknik analizlerin yapılmasını müteakip kurum görüşleri alındıktan sonra ilgili mevzuatı uyarınca yapılabilir.” Ve “5.7.3. Bu planda belirlenen “öncelikli tesisler” kapsamında gelen kapasite artışı ve yeni tesis yapılmasına dair talepler; planlama bölgesinde yer alan mevcut kıyı yapılarında, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca hedeflenen yük kapasiteleri çerçevesinde Faal Kıyı Yapıları Yük Miktarında %80 doluluğa ulaşılması ve taleplerin varsa bu plana dayanak oluşturan ulusal ve bölgesel düzeydeki strateji belgeleri, master planlar gibi temel dokümanlara (Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı, Turizm Kıyı Yapıları Master Planı, Yat Limanları Master Planı, Balıkçılık Kıyı Yapıları Durum ve İhtiyaç Analizi Raporu gibi), İlgili Bakanlığın mevcut verilerine ve tesisin niteliğine göre ilgili diğer kurumların ulusal ölçekteki sektörel raporlarına, stratejilerine ve master planlarına, planın onayından sonra yürürlüğe girecek olan bu tür nitelikteki strateji belgelerine veya master planlara uygun olmaları kaydıyla Yetkili İdarece değerlendirmeye alınır. Söz konusu tekliflerden; ilgisine göre Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ile talebin yer aldığı arazi kullanım türüne göre Yetkili İdarece belirlenecek diğer kurum ve kuruluşlardan uygun görüşü olmayanlar değerlendirmeye alınmaz.” hükümleri, öncelikli tesislere teşvik etmek maksadıyla “5.7.2. Bu planda belirlenen “Öncelikli Tesisler” kapsamında gelen kapasite artışı ve yeni tesis yapılmasına dair talepler ile kıyı ve deniz alanındaki dolgu düzenlemelerine ilişkin teklifler, bu planda öncelikli olarak belirlenen alt bölgelerinde gerekli teknik analizlerin yapılmasını müteakip, varsa bu plana dayanak oluşturan ulusal ve bölgesel düzeydeki strateji belgeleri, master planlar gibi temel dokümanlara (Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı, Turizm Kıyı Yapıları Master Planı, Yat Limanları Master Planı, Balıkçılık Kıyı Yapıları Durum ve

İhtiyaç Analizi Raporu gibi), İlgili Bakanlığın mevcut verilerine ve tesisin niteliğine göre ilgili diğer kurumların ulusal ölçekteki sektörel raporlarına, stratejilerine ve master planlarına, planın onayından sonra yürürlüğe girecek olan bu tür nitelikteki strateji belgelerine veya master planlara uygun olmaları kaydıyla, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alındıktan sonra ilgili mevzuatı uyarınca yapılabilir.” şeklinde birleştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

- 7- *“5.7.4. Öncelikli olarak belirtilen alt bölgelerde deniziçi boru hatları özellikle kıyıya yakın bölgede deniz tabanının altında yeterli derinliğe gömülü olarak inşa edilmesi zorunludur. Boru hattının deniz tabanına gömülü olduğu kısım, o bölge için senede 10 saat sürede oluşacak dalgaların, o bölgedeki deniz taban malzemesini hareket ettiremeyeceği su derinliğine kadar kıyidan uzağa devam edecek şekilde inşa edilmelidir.” hükmü, anlaşılabilirliğin artırılması ve boru hattı yapılacak alanlarda ihtiyaç olan diğer kıyı yapılarına imkan sağlamak amacıyla “5.7.3. Bu planla alt bölge düzeyinde belirlenen “Öncelikli Tesisler” kapsamındaki deniz içi boru hatlarının, özellikle kıyıya yakın bölgelerde deniz tabanının altında yeterli derinliğe gömülü olarak inşa edilmesi zorunludur. Boru hattının deniz tabanına gömülü olduğu kısım, o bölge için senede 10 saat sürede oluşacak dalgaların, o bölgedeki deniz taban malzemesini hareket ettiremeyeceği su derinliğine kadar kıyidan uzağa devam edecek şekilde inşa edilmelidir. Ayrıca boru hatları projeleri kapsamında ihtiyaç duyulan gemi yanaşma platformu ve şamandıra-dolfen talepleri, öncelikle gemi trafiğinin olumsuz etkilenmeyeceğine dair ilgili kurum ve kuruluş görüşünün alınması kaydıyla meri mevzuat çerçevesinde Yetkili İdarece değerlendirilir.” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.*
- 8- *“5.7.5. Bu planda belirlenen öncelikli kullanımlarda yer almamasına rağmen bu planın ilk onay tarihinden (2009) önce faaliyet göstermeye başlayan kıyı yapıları, müktesep haklarının korunması açısından kirlenici özelliği olmaması kaydıyla ilgili kurumca verilen işletme izni süresince faaliyetini sürdürebilir. Ancak bu alanlarda herhangi bir yoğunluk/kapasite artışı ve bu planın önceliklerine aykırı işlev değişikliği yapılamaz. Bu kullanımlar için herhangi bir kapasite artışına izin verilmez. Bu yapılar işletme izin/ömürlerini doldurdıklarında planda belirlenen öncelikli kullanımlara uyularak yeni izinler düzenlenir.” hükmü hak kaybı yaşanmaması amacıyla “5.7.4. Bu planda alt bölge düzeyinde belirlenen “Öncelikli Tesisler” kapsamında yer almamasına rağmen bu planın ilk onay tarihinden (09.03.2009) önce faaliyet göstermeye başlayan kıyı yapıları ile “Mevcut ve Planlı Tesisler” kapsamında yer alan liman ve iskele dışındaki kıyı yapılarına ilişkin ilave/değişiklik/revizyon talepleri, müktesep haklarının korunması açısından kirlenici özelliği olmaması kaydıyla, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda meri mevzuat çerçevesinde Yetkili İdarece değerlendirilir. Ancak kapasite artışı taleplerinde ilgili kurum ve kuruluşlardan gemi trafiğinin olumsuz etkilenmeyeceğine dair görüş alınması şartı aranacaktır.” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.*
- 9- *Plan hükümlerinde eksik olan “5.9.2.4 Planlama alanında su ve deniz kirliliğine neden olan temel etken olan evsel ve endüstriyel atık suların arıtılmadan ve uygun olmayan biçimlerde alıcı ortamlara deşarj edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla, planlama alanındaki yerleşimlere ait atık su arıtma tesislerinin ilgili idarelerince Çevre Kanunununun Geçici 4. Maddesinde tanımlanan sürelerde inşa edilmesi gerekmektedir.” Ve “5.9.2.5 Evsel ve endüstriyel atıkların denize salınmaması işlemlerinde “Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği” ve “Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği” hükümleri geçerlidir.” hükümleri eklenmiştir.*

10- “5.9.11.1. (2A, 7B, 8A, 8C) alt bölgelerinde kıyidan en az 1.100 metre uzaklık ve 30 metre derinlik kriterlerini sağlayan uygun alanlarda kültür balıkçılığının geliştirilmesi sağlanacaktır.” hükmü Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne iletilen güncel Su Ürünleri Yetiştiricilik Alanları kapsamında “5.9.11.1. (3A, 3B, 6B, 7B, 8A, 8C) alt bölgelerinde kıyidan en az 1.100 metre uzaklık ve 30 metre derinlik kriterlerini sağlayan uygun alanlarda kültür balıkçılığının geliştirilmesi sağlanacaktır.” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

C- Plan Açıklama Raporunda aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

1- Kültür Balıkçılığı başlığı altında yer alan “Kazanlı, Karataş ve Yumurtalık Planlama Bölgelerinin kıyıları rüzgara açıktır. Yumurtalık Körfezi ise sığ ve lagün sistemlerine bağlı olması nedenleriyle ağ kafeslerde üretim için uygun değildir. Seyhan ve Ceyhan Nehirlerin ağız kültür balıkçılığı için uygun görülmeyle birlikte deniz sığılığı sorun yaratmaktadır. Yumurtalık yerleşmesi ile Karaduvar arasındaki bölgede deniz sığılığının yanı sıra çeşitli koruma alanları, İç Körfezde ise, yoğun sanayileşme ve kentleşmeden kaynaklı deniz trafiğı ve seyir güvenliğı sorunu bulunduğundan söz konusu bölgelerin balık çiftlikleri ve kültür balıkçılığına uygun olmadığı görülmektedir. İskenderun Körfezi de sanayi, enerji, deniz taşımacılığı; liman faaliyetlerinin yarattığı deniz trafiğı ve kirlilik etkileri nedeniyle kültür balıkçılığı için uygun görülmemektedir. İskenderun Planlama Bölgesi 'nde özellikle kültür balıkçılığı için talep edilen alanların, sanayi tesisleri ve kentsel yerleşmelere yakın olmaları nedeniyle, bu alanlarda yetiştirilen balık türlerinin kontaminasyona maruz kalabileceğı göz önüne alınmalıdır. Arsuz ve Samandağ Planlama Bölgeleri de turizm potansiyeli nedeniyle balık çiftlikleri için uygun görülmemektedir. Arsuz, Samandağ arasındaki dağlık ve ormanlık bölge kültür balıkçılığı için en uygun alan seçilmiştir.” ifadeleri Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne iletilen güncel Su Ürünleri Yetiştiricilik Alanları kapsamında “Plan paftaları üzerinde gösterimi yapılmış olan kültür balıkçılığı alanları Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenerek diğer kurum ve kuruluşlar ile de mutabık kalınan alanlar olup faaliyetlerin bu alanlara yönlendirmesi önerilmektedir.” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.